

Milé děti, vážení dospělí,
pojdte se s námi podívat za těmi, kteří svůj život spojili s lesem. Můžete je tam potkat i vy – při sběru hub, trhání borůvek či jen tak při procházce lesem.
Budete-li se chovat ohleduplně, jste u nás, v lese, vítanými hosty.

Vaši lesníci

KOHO MŮŽEŠ POTKAT V LESE

2018

LESNÍK

Lesník je člověk, který má lesnické vzdělání a zvolil si péči o les jako svou profesi. Je to tedy odborník na slovo vztatý. Vyzná se v pěstování stromů, pozná druhy hmyzu, zná rostliny, živočichy. Ví, jak šetrně získávat dřevo, jak les uchránit před poškozením, např. od zvěře, větru, hmyzu a dřevokazných hub. Vyzná se v lesnických mapách, ekonomice provozu a umí práce v lese naplánovat a správně zorganizovat. Ví, na jaké výrobky se které dřevo hodí. Vyzná se v lesnické technice a přístrojích. Majitelé lesa si lesníky najímají „do služby“.

DŘEVORUBEC

Kácení stromů je začátek obnovy lesa. Dříve se kácelo ruční pilou a sekera. Dnes dřevorubcům pomáhá technika. Kácení je rychlejší, ale i bezpečnější pro pracovníky, kteří ho vykonávají. Každý strom je potřeba pokácerat předepsaným způsobem tak, aby nikoho nezranil a nezpůsobil škodu. Dělník s motorovou pilou ke kácení potřebuje ještě celou řadu dalších pomůcek. Jeho práci může vykonávat také stroj, který se jmenuje harvestor. Pokácením stromu práce nekončí, strom je třeba zbavit větví, rozřezat na menší části, změřit a označit.

2

PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE	PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
26	27	28											

VEDOUCÍ LESNÍ ŠKOLKY

Co najdete v lesní školce? Děti? Kdepak. Dlouhé záhony nebo fólioňíky se sazenicemi lesních dřevin – dubů, smrků, buků, modřínů, javorů, borovic nebo jedlí. Vypěstovat ze semen sazenice lesních stromků není jednoduché. Školkařům pomáhá technika jako např. závlaha, do které se mohou dávkovat hnojiva a další látky, traktory nebo stroje na zpracování půdy. O malé stromky je třeba se dobře starat. Kvalitní sazenice jsou základem pro růst zdravého lesa.

PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE	PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31								

DĚLNÍK SÁZEJÍCÍ STROMKY

Sázení stromků je nejdůležitější okamžik v životě lesa. Postup sázení i počet vysazených stromků má přesná pravidla. Nejčastěji se stromky sázejí sekromotykou do jamky. Půda v ní se dobře prokope a načechrá, sekrou se přesekají kořeny, pokud v jamce překážejí. Saznice se vloží do jamky, zahrne se zemí a ušlape. Někdy se stromky sázejí speciálním sazečem. Záleží na tom, jaká je půda – do kamenité se stromky sázejí hůř. Aby se dělník uživil, musí denně zasadit nejméně 250 až 300 sazenic.

4

PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE	PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE
9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8
23	24	25	26	27	28	29	30						

DĚLNÍK V OCHRANĚ LESA

Velké nebezpečí pro čerstvě zasazené stromky představuje zvěř a hlodavci. Majitel lesa musí dbát o to, aby na pasece byl dostatečný počet stromů, a tak musí na své náklady nechat les proti zvěři a hlodavcům ochránit. Existuje celá řada způsobů jak to udělat. Mladé stromky se mohou chránit např. oplocenkou, oplútky, nátěrem sazenic repelenty, pastičkami na hlodavce, výsadbou přípravných a ochranných dřevin, které pomáhají stromkům ve správném růstu, podporují jejich dobrý zdravotní stav a chrání je před škůdci.

5

PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE	PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31										

6. 5. Mezinárodní den ptačího zpěvu

14.– 18. 5. Týden lesů v České republice • 24. 5. Evropský den národních parků • 31. 5. Den otevírání studánek

DĚLNÍK V PĚSTEBNÍ ČINNOSTI

Aby les správně rostl, je třeba o něj celou dobu jeho života pravidelně pečovat. U mladého lesa dělníci odstraňují buřeň (plevel), která stromkům stíní, odebírá živiny a vodu. U starších porostů se na každé desetiletí stanovuje, jaké množství a které stromy se mají pokácet, aby ostatní stromy byly zdravé a přirostl na nich dostatek kvalitního dřeva. Dobře vychovávaný les brání povodním, uchovává a čistí vodu, pozitivně ovlivňuje klima, čistí vzduch, chrání půdu, vytváří biomasu, zachovává biodiverzitu a další.

PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE	PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30								

MAJITEL LEZA

Majitel lesa musí dodržovat lesní zákon. Lesní zákon je užitečná pojistka, aby se majitelé o les správně starali, protože chyby udělané v lese jsou znát nejdřív za 100 let a někdy je nelze napravit. Majitel lesa má tedy přesně předepsáno co, kdy a kde musí bezpodmínečně udělat. Musí zajišťovat obnovu lesa, jeho ochranu proti zvěři, hmyzu, dřevokazným houbám, větru, mrazu, sněhu, starat se o les, aby dobře rostl. Díky práci majitele lesa a lesníků máme kam chodit na výlety, zvířata a rostliny mají kde bydlet, máme čistou vodu, vzduch a dřevo na dřevěné výrobky.

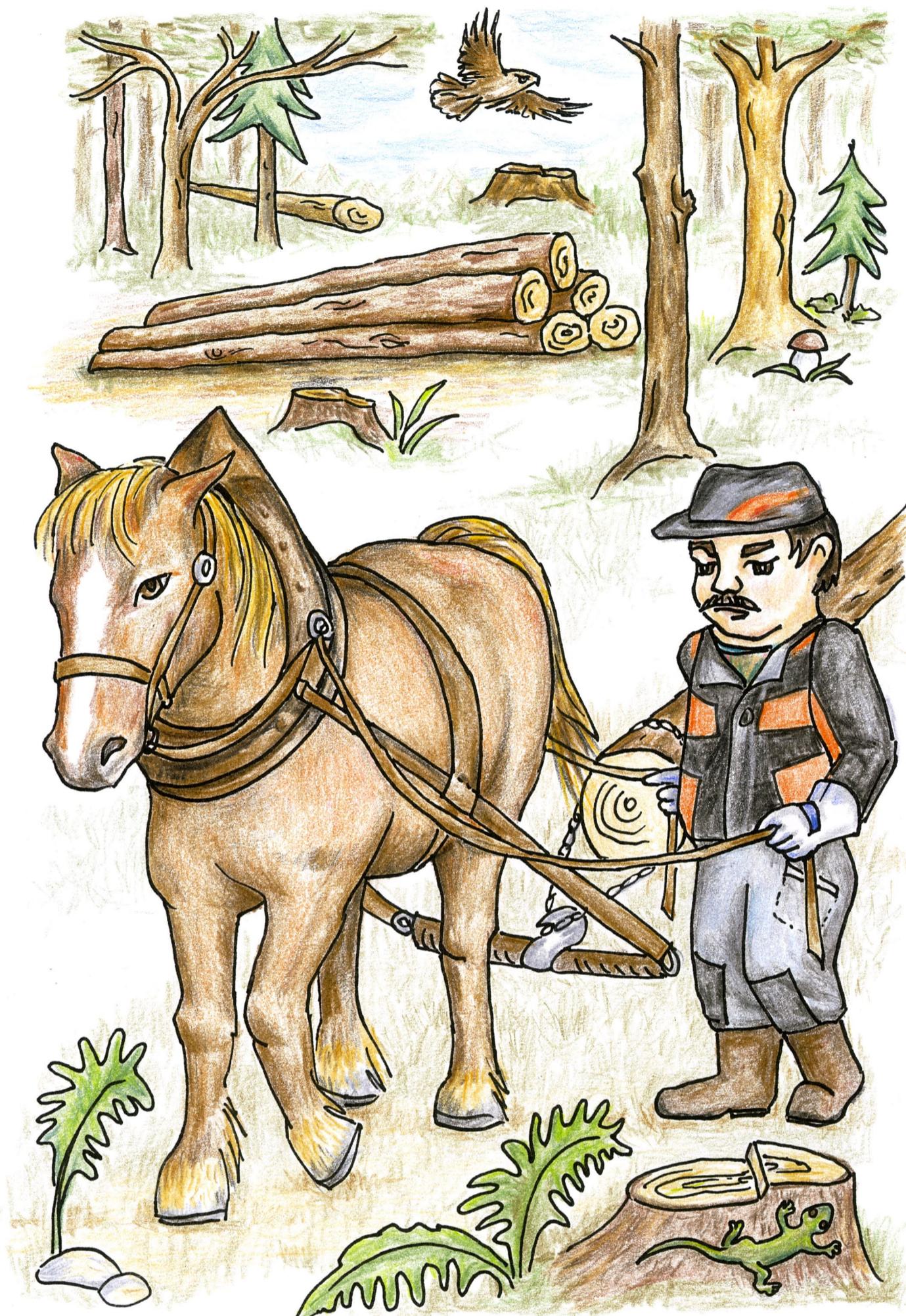
PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE	PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE
9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8
23	24	25	26	27	28	15	16	17	18	19	20	21	22

SRPEN

STAVEBNÍK LESNÍCH CEST

Pro zpřístupnění lesa musí majitelé budovat lesní cesty. Slouží k tomu, aby se lesník, lesní dělníci, hasiči, záchranaři i návštěvníci lesa mohli snadno po lese pohybovat a také aby bylo možné vytěžené dříví odvézt z lesa. K lesním cestám patří nenápadné přibližovací linky v porostech i krásné asfaltové cesty. Jejich stavbu a především pravidelnou údržbu musí hradit majitel lesa. Vjezd na lesní cesty motorovými vozidly je možný pouze se speciálním povolením.

KOČÍ

I v dnešní době pracují v lese kočí s koňmi. Společnými silami přibližují dřevo z porostů k lesní cestě, odkud už je mohou odvážet odvozní soupravy. Kůň pracuje šetrně – dokáže se s taženou kládou vyhnout stojícím stromům, méně poškozuje lesní půdu, může pracovat i na svazích a v místech, kam se traktor ani vyvážecí souprava nedostane. Oproti technice je ale práce koně často dražší a je také méně výkonný. Proto musí lesník pečlivě zvážit, kde bude pracovat kůň, kde traktor, vyvážecí souprava nebo lanovka.

10

PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE	PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31											

LISTOPAD

TRHAČ ŠIŠEK

Lezení do výšek nemusí být jenom koníček, je to i profese. Když zrají šišky lesních dřevin, do korun stromů se vydávají trhači šišek. Na vybraných kvalitních stromech otrhávají šišky, ze kterých se v semenářských závodech získávají semínka. Ta se označí „místem původu“, aby se stromy se stejnými nároky dostaly do správného lesa. Z nich se pak v lesních školkách pěstují nové stromky pro les. Trhači mají náročnou práci – musí proto složit speciální zkoušky a získat osvědčení. Jejich vybavení je dnes již moderní a nepoškozuje kůru stromů.

11

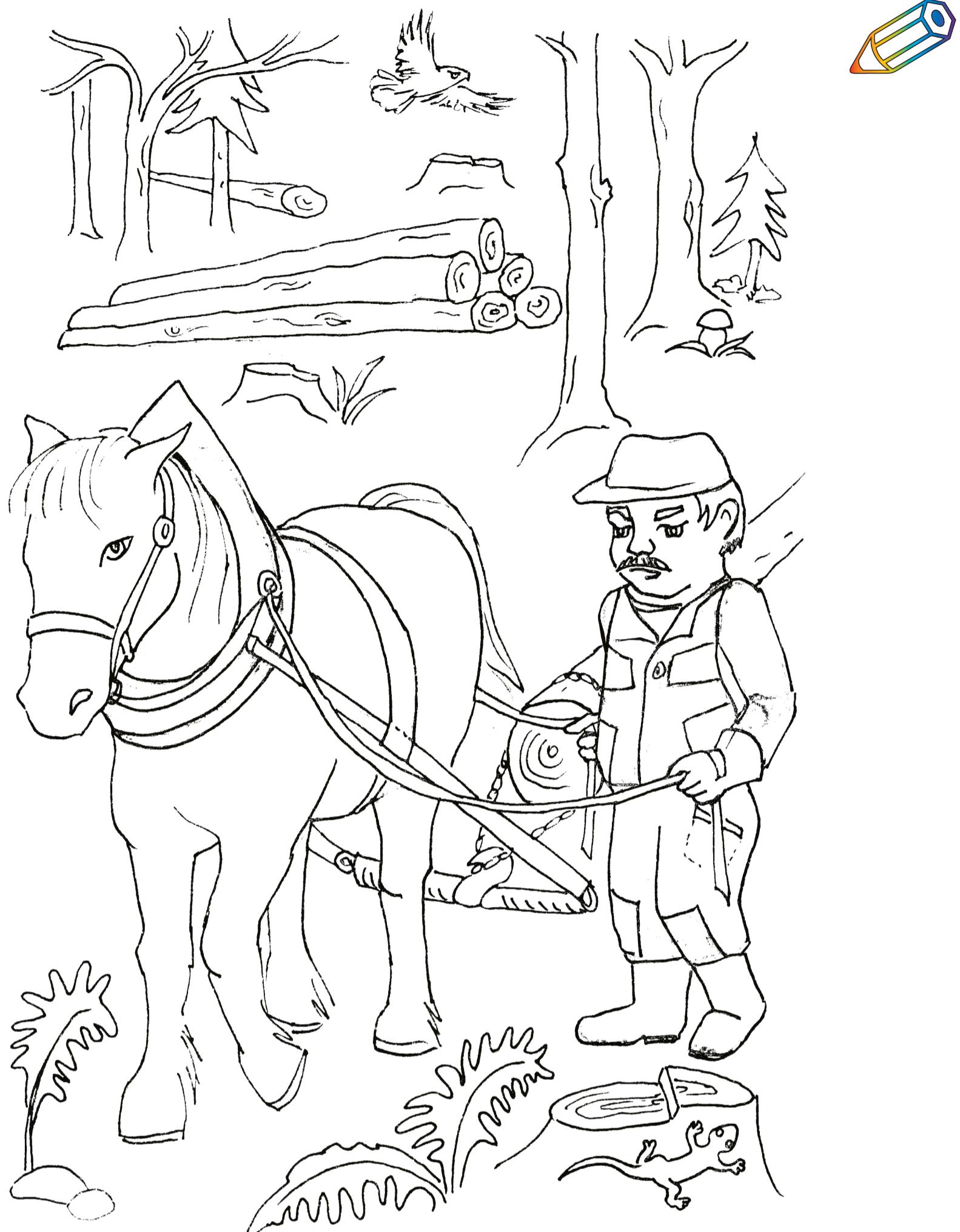

OPERÁTOR VYVÁŽECÍ SOUPRAVY

S technickým pokrokem se můžeme setkat i v lese. Operátor vyvážecí soupravy pracuje v klimatizované kabíně s tlačítky a displeji měřících přístrojů. Úkolem takové soupravy je vyvézt vytěžené dříví k místu vhodnému pro jeho odvoz z lesa. Je to podobná práce, jakou dělá kočí s koněm. Vyvážecí soupravy jsou vybaveny světly, proto mohou pracovat i v noci a vícesmenném provozu.

12

PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE	PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK	PÁTEK	SOBOTA	NEDĚLE	
						1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
24	25	26	27	28	29	30	31							

Milé děti,

pan kočí s koněm v lese vykonávají užitečnou práci. Společně opatrně přiblížují dříví z těžko dostupných míst k cestám. Odtud se odváží dříví odvozními soupravami k dalšímu zpracování, abyste doma mohly mít například nábytek nebo pastelky. Pan kočí potřebuje vaši pomoc, tak vezměte do rukou právě dřevěné pastelky a dodejte lesu tu správnou veselou barvu, aby se mu v zeleném lese dobře pracovalo.

www.lesnipedagogika.cz

www.facebook.com/lesnipedagogika

www.twitter.com/ForestPedCZ

Ilustrace a grafická úprava: Zdeňka Zítová

Vydal Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem © 2017

Lesní pedagogika – akce v lese, s lesníkem, o lese

Přijďte do lesa za lesníky i vy